

KULTURNI DOMET I ULOGA BC REVIEW

Dragi Džimbeg

Našim je čitateljima već poznata British-Croatian Review, koja već šestu godinu izlazi u Engleskoj na engleskom jeziku (usp. British-Croatian Review u *Crkvi u svijetu*, br. 4, XI, str. 393—394). Početkom ove godine izašao je i petnaesti broj ove male kulturne smotre o našoj prošlosti i sadašnjosti. U vezi s njim i pišem ovaj kratki osvrt. Iznenadilo me je kad sam vidio da je između ostalog donijela u engleskom prijevodu Hektorovićevo *Ribanje i ribarsko prigovaranje*. Prijevod je, vrlo korektno i uspješno, obavio stalni suradnik i dobar poznavalac hrvatske književnosti E. D. Goy.

Međutim, ono što me je najviše zainteresiralo i potaklo da napišem ovaj prikaz jest bilansa dosadašnjeg rada, osobito smion i uspješan pothvat prijevoda, mahom cjelovitih djela, nekih naših značajnih dokumenata, zakonika i književnih djela. Kad znamo kako zapadni svijet vrlo slabo poznaje našu prošlost i sadašnjost, onda nas veseli činjenica da se na kritičan, tih a dokumentaran način lome jezične barijere i kojekakve predrasude o našoj kulturnoj prošlosti i sadašnjosti i preko ove revije.

Također me je u ovome broju ugodno iznenadio popis dosada objavljenih radova u BC Review. Vidi se da se je uredništvo od početka orijentiralo na ozbiljnu i kritičku suradnju. U oči upada velik broj radova o našim istaknutim kulturnim predstavnicima, književnim i umjetničkim stvarateljima. Studija o Hektoroviću i prijevod njegovog djela, urednikov uvodnik i prilog o *Novskom brevijaru* iz 1495. potvrđuju i u ovom broju poznatu kulturnu orijentaciju ovog našeg glasila u dalekoj Engleskoj.

BC Review je, treba priznati, vješto i uspješno odabrala svoj smjer, našla i prihvatila pravi put. Zahvaljujući nesebičnom i smišljenom radu njezina glavnog urednika i izdavača dra Ede Pivčevića i marnih suradnika, domaćih i stranih, ova je revija poprimala već spontani karakter malog kulturnog ambasadora našeg postojanja i naše kulture, našeg duhovnog stvaralaštva, u anglosaksonskom svijetu.

U ovom ćemo kratkom prikazu samo spomenuti nekoliko tema i imena o kojima je BC Review pisala, koje je vrlo smišljeno, kritički predstavila širokoj publici engleskog jezičnog područja: Miroslav Krleža, Ruđer Bošković, Marko Marulić, Ivan Gundulić, Juraj Dalmatinac, Faust Vrančić, Stjepan Radić, Lavoslav Ružička, Ivan Lukačić, Vinko Jelić, Petar Hektorović, Luka Perković, Viktor Vida, naši likovni naivci, Ranko Marinković, Vjekoslav Kaleb, Vladan Desnica — čitava plejada naših znanstvenika i književnika, glazbenika i umjetnika. Svi su radovi i prikazi, što je vrlo značajno, na visokoj stručnoj i estetskoj razini.

Uz prikaze nekih suvremenih izdanja o našoj glazbi, općoj kulturi i literaturi, BC Review je u nizu brojeva znatan prostor posvetila prijevodima naših važnih povijesnih i literarnih tekstova. Među najvažnije spomenimo cjelovite prijevode *Poljičkog statuta* (br. 11—12, 1977) i *Vinodolskog zakonika* iz 1288. (usp. br. 14, 1978). Brojni su također i drugi, uglavnom književni prijevodi, prijevodi književnih djela iz naše renesansne, barokne i suvremene literature. Cjelovito su prevedeni Pelegrinovićevo *Jeđupka*, Gundulićevo *Dubravka*, Hektorovićevo *Ribanje i ribarsko prigovaranje*, zatim neki spisi Marka Marulića, Antuna Vrančića, pa književna ostvarenja Ranka Marinkovića, Luke Perko-ovića, Vladana Desnice, Vjekoslava Kaleba, Viktora Vide, Ivana Mikasa i Nikole Šopa. Sve su to i s obzirom na izbor i s obzirom na prijevod vrlo uspješni pothvati. Nadamo se da će se u tom smjeru i na istoj razini nastaviti. Prevodioci su većinom Englezi što potvrđuje da je stvar dobro počela i da je zajamčena jezična i estetska razina prijevoda. Najzapaženiji su prevodioci E. D. Goy, Alan Ferguson i Celia Hawkesworth. Vrlo je uspješan i značajan prevodilački, lektorski i stručni rad gospođe i gospodina Pivčević, izdavača revije.

U ovom kratkom prikazu nije nam namjera analizirati i pojedinačno vrednovati priloge; radije se osvrćemo na čitavu reviju, čitav pothvat, koji doista uspjeva. Možemo bez pretjerivanja potvrditi da je BC Review od prvog do ovog petnaestog broja koji nam je u rukama na zamjernoj kulturnoj razini, odnosno da je postigla visok znanstveni i estetski domet. Baš taj kritički odnos i stvarni uspjeh daju joj šansu da u istom nastavi i na taj način spontano ostvaruje ulogu našeg kulturnog ambasadora, što je, očito, i njezina intimna želja, odnosno prihvaćeni program.

BRAČKA CRKVA

Povremeno glasilo bračkih župa, Nerežišća, otok Brač

D. Dž.

Početkom godine, zapravo nekako o Božiću, pojavio se u nas još jedan crkveni list: BRAČKA CRKVA. U međuvremenu je već izašao i drugi broj. Bračka Crkva je glasilo župskih zajednica otoka Brača. Namjena joj je dakle određena, mjesna: želi povezati ovaj naš otok i njegove vjernike u svjesnu crkvenu zajednicu. Istodobno je upućena brojnim Bračanima širom domovine i svijeta, povezuje ih s rodnim krajem i njihovom matičnom Crkvom. Zbog svega toga ovo je naše crkveno glasilo okrenuto u prvom redu domaćim, mjesnim brigama, vijestima i informacijama o sadašnjem stanju, aktualnim problemima i uspjerenjima, i korisnim uprisutnjenjima bogate bračke prošlosti koja je prožeta narodnim duhom i kršćanskom svijesti i kulturom.

Zanimljivo je da se uredništvo BC odlučilo na novinski format i novinsku tehniku pri uređivanju lista. Iako će ovo glasilo izlaziti povremeno, to znači nekoliko puta godišnje, novinska tehnika ima, sigurno, neke prednosti. Kratka vijest i publicistički stil lakše se čitaju i u slici bolje doživljavaju. Pa ipak, moramo primijetiti, da bi oblik glasnika, revije, imao trajniji karakter, lakše bi se taj format mogao čuvati i ponovno, možda, čitati. Tehnika je, spomenimo i to, BC na suvremenom razini. I raspored i slike ugodno se doimlju.

Kao lokalno glasilo BC je, čini se, našla svoj stil. Mjesna, u prvom redu župska zbivanja u Crkvi i oko Crkve, kratki prikazi, vijesti, domaće doživljaji i događaji, kulturna prošlost i aktualni problemi — odražavaju njezin spontani put i unutrašnju fizionomiju. S obzirom na sadržaj, moramo prije svega pohvaliti raznovrsnost gradiva, kratkoću i jasnoću osvrtā, prikaza i reportaža. I stilski je — iako bi dobro došla pažljivija lektura (!) — BC na potrebnj visini.

Nije teško dijeliti savjete, izricati želje, ali nije uvijek lako te savjete primijeniti i želje ispuniti. Držimo da će brački župnici na čelu s glavnim urednikom don Slobodanom Štambukom najbolje znati procijeniti i ocijeniti najkorisniju unutrašnju fizionomiju i ulogu BC. Ovo je njihovo glasilo, njima i njihovim župskim zajednicama izravno namijenjeno. Stoga ćemo samo usputno napomenuti da će biti dobro, ako uz postojeće rubrike i kratke informativno-formativne priloge iz svojih župa, odnosno iz prošlosti i sadašnjosti bračke crkvene zajednice, budu istodobno bar informativno donosili pokoji prilog o našoj široj nacionalnoj crkvenoj zajednici i općoj Crkvi. Kršćansku prošlost i zajedništvo bilo kojeg dijela naše Crkve treba vezati s cijelom našom katoličkom zajednicom. Također bi mi bilo drago u svakom broju pročitati i pokoji aktualni pastoralni prilog. Možda bi dobro bilo da se otvori malo prostora za izravnu katehezu odraslih, za aktualna pitanja i odgovore.

Vjerujem, i bit će mi drago, da će BC nastaviti započetim smjerom i da će se još više obogatiti novim iskustvima i zajedničkim radom.